

Twents Gitaarfestival 2007

Het Festival

Intro

Het eerste Twents Gitaarfestival in 2006 was voor mij een groot succes. Ik heb me niet alleen geweldig geamuseerd bij de concerten en veel geleerd bij de masterclasses, het hele feestelijke gevoel rond de gitaarmuziek bracht een stukje enthousiasme terug, dat ik kwijt dreigde te raken na een paar gitaarles-loze jaren. Ik was een beetje in een impasse geraakt wat de gitaar betreft, maar het ontmoeten van een hele bende gitaarenthousiastelingen wakkerde het vuurtje weer aardig aan.

De gitaarles kreeg ik daarna dankzij het festival weer terug. Een jaar enthousiasme van Robert Horna, getuige de talloze op de partituur genoteerde aanwijzingen. Ik werkte opnieuw aan de finesses van de afwerking (daar was ik niet zo'n kei in) en de uitvoering, pakte nieuw materiaal op en beleefde hernieuwde kennismaking met heel oude stukken.

Een ander aspect was de uitwerking van het idee van de gitaarclub waar Jolanda en ik het over hadden gehad. De club is inmiddels bijna aan het einde van het eerste seizoen gekomen.

Met die goede herinneringen waren de verwachtingen voor het tweede Twents Gitaarfestival hooggespannen! Een goede start om met het schrijven van het verslag voor deze tweede editie te starten.

Opzet van het Tweede Twents Gitaarfestival

Op 17, 18, 19 en 20 mei zou de lang verwachte tweede editie van het Twents Gitaarfestival plaatsvinden.

Al vroeg in het jaar waren de organisatoren -Bobby Rootveld, Niels Ottink, Jaap Majoor (samen The Guitar Company) plus Paul Driessen- in de weer om masterclasses te regelen, een locatie te zoeken en deelnemers en sponsoren enthousiast te maken. Ook dit jaar werden ze weer bijgestaan door tal van vrijwilligers die onvervangbare hulp verleenden voor dit evenement.

Er waren een paar wijzigingen in de opzet: er kwam één dag meer (dus meer ruimte voor concerten) en er was een voorrondesysteem ingevoerd voor de professionele concourssdeelnemers.

Omdat Theater Concordia niet voldoende zalen had voor alle masterclasses, week de organisatie voor een aantal evenementen uit naar het Twents Conservatorium, een paar straten verderop. (Een steenworp zou de openbare orde te veel verstoren).

Het aantal masterclasses en workshops was uitgebreid. Voor de workshops traden aan Jim ten Boske, Paul Driessen, Uwe Kropinski en Bobby Rootveld. Voor de masterclasses tekenden Yves Storms, Denis Azabagic, Marcyn Dylla en Ulrich Steier, allemaal internationaal bekende gitaristen/docenten.

De klassieke gitaar kwam ruim aan bod bij de concerten, maar er was dit keer meer plaats ingeruimd voor de rol van de gitaar in de lichte muze (wat niet wegneemt dat er behoorlijk heavy stuff bij zat!).

De concoursen voor jonge spelers en de "oudere" amateurs (16+) waren in stand gebleven. Ik moet tot mijn spijt toegeven, dat mijn deelname aan dat concours er dit jaar niet in zat, omdat we als DOS Amigos kwamen: onze samenstelling (een profi en een amateur (that's me) bleek niet in overeenstemming met de reglementen om mee te doen aan het categorie 2. Uiteraard terecht.

Later hoorde ik dat we wel aan categorie 3 hadden kunnen meedoen. Uitdagend, dat wel, maar luisterend naar de kwaliteit van de finalisten denk ik dat we weinig kans hadden gemaakt.

Volgend jaar ga ik wel meedoen als solist. Ik heb tenslotte nu gitaarles om me er terdege op voor te bereiden!

Wat gelukkig niet veranderde was het theaterelement binnen het festival. Klaus Renzel zou muziektheater me de gitaar brengen, en de vingerknippende entr ee voor het

nummer The Pink Panther van The Guitar Company in hun outfit van The Godfathers of the Guitar begint al een aardige klassieker te worden.

Nieuw dit jaar waren de faciliteiten voor de deelnemers van ver; de organisatie kon overnachtingen en maaltijden regelen. Altijd handig als je het nog steg weet in Enschede: Goede service!

Wat ook goed werkte was het emailcontact, degenen die zich hadden aangemeld werden prima op de hoogte gehouden.

Na het horen van mijn verhalen over de eerste editie was mijn duopartner Hans ook enthousiast geworden. Wij -DOS Amigos- schreven ons dus op tijd in om als duo masterclasses te volgen, het leek ons heel leerzaam om als ensemble door bekende gitaristen bekeken te worden.

Die tijd vooraf was echt wel nodig: een goede voorbereiding moet je uiteraard hebben, wil een Masterclass effect hebben!

Dag Een

Uwe Kropinsky

Op Weg

Dit keer begon het Twents Gitaarfestival op Hemelvaartsdag, een vrije dag waarop het zo 'vroeg' in Enschede bijna zondags rustig was. Mijn lief Erna was bereid om ons te brengen en te halen, gelukkig maar want Enschede probeert met parkeertarieven van bijna 2 euro per uur ieder braakliggend stukje (parkeer)grond ten volle te benutten. Het nieuwe Muziekkwartier moet tenslotte ook worden betaald.

Deze keer hoefden we niet in te checken in Concordia, dus helaas... :-((Dit jaar geen warm officieel welkom van Sanne! Gelukkig waren de anderen van de organisatie er om de weg te wijzen.

Workshop Jim ten Boske en Paul Driessen

Jim ten Boske en Paul Driessen stonden paraat voor een workshop improvisatie. Jim is componist, gitaardocent en docent lichte muziek op het Twents Conservatorium en weet de klassieke muziektheorie prima te combineren met en toe te passen op geïmproviseerde en lichte muziek. Paul heeft veel ervaring met allerlei stijlen en improvisaties op de gitaar "in het veld" en speelt in duo met een violiste, waarbij ze samen (ik heb het een keer meegemaakt) jazz, blue Grass en folk laten spetteren.

Het werd een workshop met de gitaar op schoot en was bijzonder leuk om te doen. De basis werd gelegd met een akkoordenschema, we kregen een aantal improvisatievormen te horen en toen was het de beurt aan ons: iedereen kreeg om de beurt de gelegenheid om de opgedane kennis direct toe te passen.

Verraste uitroep van een van de deelnemers: "Ik wist niet dat zoveel gitaren bij elkaar zo goed konden klinken!"

Concert Kresimir Bredek

We troffen Kresimir Bredek, de concourswinnaar van vorig jaar, al vroeg achter de koffie in SamSam, het eetcafé van Theater Concordia. Een van de prijzen die hij vorig jaar kreeg was namelijk het recht om een concert te geven op het volgende Twents Gitaarfestival.

Dat deed hij met overtuiging. Aguado's *Introduction en Rondo Op. 2 Nr. 2* kwam warm gespeeld en prima afgewerkt op de planken. Een eyeopener voor sommigen die Aguado alleen maar kenden als de componist van die oersaai kleine (maar wel nuttige) etudes uit de *Methode Complète*.

Rodrigo's *Invocacion y Danza* is een veeleisend stuk met een grote dramatische zeggingskracht. Hij wist die zeggingskracht goed over te brengen.

De *Sonata Meridional* van Ponce bleek een feestelijk stuk (klopt, het laatste deel heet *Fiesta*) waarbij Bredek de mediterrane warmte prima in zijn spel wist te verwerken.

Kortom: een passende opening voor het Twents Gitaarfestival!

Workshop Podiumpresentatie

Vorig jaar was de Workshop Podiumpresentatie van Bobby Rootveld voor mij een soloactie. Zo niet dit jaar: DOS Amigos konden mooi eens oefenen hoe ze *samen* moesten opkomen zonder af te gaan.

We kregen een paar nuttige tips om als eenheid op te komen, een goede start voor het spelen als duo, het opkomen vormt immers al een intentie voor je spel. Pech dat we zo gauw niks uit het hoofd wisten te spelen, anders hadden we de presentatie met wat muziek kunnen opluisteren.

Publiek bij de Masterclass

De eerste dag vonden de Masterclasses in de filmzalen van Theater Concordia plaats, met als groot voordeel dat je als publiek gewoon kon aanschrijven zonder te storen. Zo konden we een masterclass van Denis Azabagic bijwonen, die een concoursdeelnemer (ongetwijfeld een conservatoriumstudent) begeleidde bij het spelen van Rodrigo's *Invocacion y Danza*. We hadden het stuk net gehoord van Kresimir Bedek, dus konden we het goed volgen.

Het was al fenomenaal dat een zo jonge gitarist een stuk van een dergelijk kaliber speelt. Blijkbaar is het niveau van de gitaar de laatste dertig jaar ontzettend gestegen.

Azabagic had daar op een professionele en aimabele manier heel wat aan toe te voegen; met talloze aanwijzingen bracht hij structuur en groei in het stuk, waarbij ik ook mijn petje afzette voor de student die alles wist te onthouden. Het is jammer dat hij met het stuk niet door de voorrondes heen is gekomen.

Concert Uwe Kropinski

Uwe Kropinski uit Duitsland is een bekende naam in de jazz scene, waar hij velen verbaast en vermaakt met zijn knappe improvisaties en originele techniek.

We zagen hem 's morgens al achter de koffie, een markante persoonlijkheid die in café Sam-Sam rustig de sfeer in zich op zat te nemen.

Hij verscheen op het toneel met twee gitaren, waarvan er eentje een Scharpach Dolphin Concert Jazz gitaar bleek, die speciaal voor Kropinski was gebouwd. Het instrument had maar liefst 39 fretten! Daar kun je nog eens hoog mee komen.

Kropinski speelde voor het overgrote deel eigen composities, waarvan ik helaas maar een paar titels heb onthouden. Zo was daar *For Paco* (gezien de flamencostijl vast een nummer voor Paco de Lucia) *From F to F and Back* (net zoiets als *Van Daarheen en weer Terug*, Bilbo's verhaal uit *De Hobbit*, maar dan in noten), *Sonntag* (een fraaie ballad met virtuoze rust) en *Father's Song*. Verder speelde hij twee bewerkingen, *All the Things You Are* (een Jazz standard) en *House of the Rising Sun*.

Wat Kropinski allemaal uit de kast haalde (en er ook zeer ritmisch met handen, voeten en “low cost percussion” -oftewel een plastic zak- weer in klopte) het was ongelooflijk. Daarnaast vormde zijn zang een heel eigen bijdrage aan het muzikale totaalbeeld. Het deed me een beetje aan Nando Lauria denken, die eenzelfde sound woordenloze zang gebruikt om zijn swingende Braziliaanse popmuziek te maken.

Ikzelf had nog nooit zoiets gehoord. Dat is nou een geweldig voordeel van dit festival, je komt eens in aanraking met gitaarkunsvormen die je nog niet eerder hebt meegemaakt.

Een dergelijk muzikaal genot vraagt niet alleen concentratie en inzet van de speler, maar ook van de luisteraar. Na de pauze merkte ik een beetje vermoeidheid om alles te volgen. Gelukkig brachten twee bekende stukken (*All the Things You Are* en *House of the Rising Sun*) me aan het eind van het programma weer op het rechte spoor.

Kortom: een verrassend eerste avondconcert van het Twents Gitaarfestival.

Dag Twee

Klaus Rentzel

Workshop Uwe Kropinski

De tweede dag was het Twents Conservatorium (tegenwoordig Artez Conservatorium) de plaats van workshops en masterclasses.

Toen ik het gebouw binnenkwam, was ik in eerste instantie verbaasd. Als je me gezegd had dat dit een technische school was geweest in plaats van een conservatorium, had ik je direct geloofd. Alles was strak, kaarsrecht en grijs.

Ik hoorde dat de meeste studenten mijn indruk deelden: het gebouw wordt liefkozend *De Bunker* genoemd. Een troost, de oefenruimtes zijn bomvrij, dus je kunt daar lekker uit je dak gaan.

We hadden de gitaren bij ons voor de masterclass en mochten een kamer gebruiken om in te spelen. Het werd een goede generale repetitie! (Zou dat een slecht voorteken zijn?)

Helaas verloren we hierdoor de tijd een beetje uit het oog en waren we vijf minuten te laat voor de workshop van Uwe Kropinski. Sorry!

Uwe Kropinski ontpopte zich als ras docent met een heel eigen filosofie over muziek. "Muziek", zo zei hij, "dat is eerst klank. Dan is het tijd, en daarna komen pas de noten, de techniek en de interpretatie."

De rest van de workshop ging het over het begrip tijd in de muziek. Zit de tijd je op de hielen, of ren je er bij het spelen met moeite achteraan? Of loop je met de tijd op, waarbij de wetten van tijd zowel voor de klank als de rust gelden?

Een heel nuttig onderwerp voor een speler zoals ik, die soms wat slordig is met de tijd, waardoor ik regelmatig net die swing van bijvoorbeeld een ingewikkeld sambaritme niet goed kan krijgen.

Kropinski had daar een prima apparaatje voor: de Maelzel's Metronoom, ook wel *De Schrik van de Student* genoemd. Hij legde uit dat als je jezelf op de (metronoomtijd) concentreerde je jezelf beter bewust werd van de tijd voor je muziek, zonder haast en zonder achterstand. Het is inderdaad heel goed als je weet hoe *veel* tijd je hebt voor bijvoorbeeld een lastige overgang, zelfs al is het tempo snel!

Het was even lastig voor me om de metronoom mee te nemen in mijn concentratie, maar op geven moment hielp het, het Samba ritme stond er warempel strak op. Ik zal thuis maar weer eens batterijen in het apparaatje doen!

Masterclass Denis Azabagic

'S-ochtends was onze eerste masterclass, bij Denis Azabagic. Hans en ik begonnen met de suite *Modinha Brasileira* van de hedendaagse componist Celso Machado (in dit geval wil hedendaags trouwens niet zeggen dat je wordt gebombardeerd met experimentele klanken). De delen van de suite zijn *Modinha*, *Chorinho*, *Marchinha de*

Carnaval, Baiaozinho en *Sambinha*. Lekker spelende Braziliaanse volksmuziek met toch een heel eigen stijl.

Ook al kwam ik om iets te leren en niet om een spetterende performance neer te zetten, iets van zenuwen voelde ik wel. Het bewustzijn dat je met een gitaargrootheid te maken hebt speelt hier absoluut in mee. Vandaar dat ik niet alles even scherp neerzette, ook al bleef de grote lijn goed overeind. Met een duo heb je toch wat meer steun als je eens een noot laat vallen.

Azabagic wist mijn zenuwen snel te ontzenuwen. Hij had de muziek nog nooit gehoord, maar vond het wel erg leuk klinken met twee gitaren. Hij kwam met nuttige aanwijzingen over de balans. Hans speelt namelijk zonder nagels -en heeft daardoor een stevige en krachtige aanslag- terwijl ik met nagels speel, wat vooral bij tirando een tikkie dunner klinkt. Ietsje volumevermindering van zijn kant en een kleine wijziging in de aanslag van mijn kant bracht meer uniformiteit in de geluidsimpresie.

Balans in een duo is een belangrijke muzikale en psychologische factor. Muzikaal is natuurlijk duidelijk: het klinkt gewoon niet als de een de ander van het toneel lijkt te spelen. Psychologisch bepaalt (de indruk van) balans voor een deel hoe je speelt en functioneert in een duo, vooral in stukken waarin je buiten de traditionele patronen van solo-begeleiding treedt.

Op mijn vorige gitaar -een Contreras- had ik continu het idee dat ik werd weggespeeld. Gevolg was dat ik het probeerde bij te benen met hard spelen, waardoor mijn spel geforceerd raakte. Da's vervelend spelen: Dynamiek is bijna niet mogelijk als je tegen je top zit.

Het bleek heel lastig om die balans goed te krijgen: je impressie van het spel van je partner is subjectief en blijft dat ondanks afspraken over spelvolume. We hebben geprobeerd om een objectieve indruk te krijgen met geluidsopnamen (zodat je een beeld krijgt hoe het op een publiek overkomt), maar veel soelaas bood dat niet. De gedachte dat de balans richting publiek goed was bleek geen oplossing voor het feit dat je de ander harder hoort spelen dan jezelf.

Na gitaarruil bleek de oplossing van het probleem: een gitaar met meer feedback: de Contreras projecteerde te ver weg. Vandaar dat ik tegenwoordig op een Bernabe speel, die wat royaler is met de terugmelding naar de speler.

Terug naar de masterclass: Het nadeel van relatief eenvoudige muziek is, dat je er snel over uitgepraat bent. Geen nood: we hadden het duo stuk voor de masterclass bij Yves Storms nog, *The Flatt Pavin* met zijn *Galliard*. Ook hier bracht Azabagic *to the point* commentaar naar voren. We kunnen nog heel wat schaven!

Concert The Guitar Company

De drie leden van The Guitar Company -Bobby Rootveld, Jaap Majoor en Niels Ottink- zijn allemaal lid van het organisatiecomite van het Twents Gitaarfestival. Ze waren

tijdens het festival hartstikke druk om alles te regelen. Desondanks beklommen ze toch het podium, bijgestaan door Paul Driessen, bestuurslid nummer vier.

Op het podium bleken ze de workshop podiumpresentatie uitstekend in praktijk te brengen, ze waren uniform gekleed en voerden alle drie dezelfde Kruidvat plastic zak met attributen voor het concert.

Ze brachten prettig toegankelijke klassieke en lichte muziek in diverse ensembleformaties, waarbij sommige nummers een act meekregen. Hun opening als Guitar-Maffia bij *The Pink Panther* van Mancini is daar een voorbeeld van.

Als organisator ben je op zo'n festival razend druk met niet-muzikale zaken, zodat het een hele prestatie is om toch een heel programma te brengen, ook al is het een tikkie riskant. Niels Ottink's commentaar achteraf was, dat ze het niet hadden moeten doen. Ik heb The Guitar Company eerder horen spelen zonder de druk van de organisatie van het evenement, en ik moet toegeven: Niels heeft gelijk!

Masterclass Ulrich Steier

Door een gelukkig toeval kregen we de gelegenheid een extra masterclass te volgen bij Ulrich Steier, een Duitse gitarist met breed repertoire die les geeft op het Artez Conservatorium in Enschede.

We speelden opnieuw *Modinha Brasileira* van Celso Machado. Zijn reactie vond ik een echte opsteker: hij stond lekker mee te swingen, vond het heerlijk klinken en vroeg zich af waarom we niet op het podium zaten. ;-)) Wel dat is een andere discussie!

Een voor mij nuttige aanwijzing was, dat de atmosfeer van de muziek het toeliet om met een melodiep partij niet altijd de boventoon te voeren, iets waar ik me met de enkeltoonsmelodie een beetje toe gedwongen voelde. De daaruit voortvloeiende ontspanning kun je mooi gebruiken om het zwoele Braziliaanse stemgeluid te simuleren, waardoor het allemaal soepeler klinkt.

Dag Twee: Voorrondes Concours Categorie Drie

Het Categorie 3 Concours (conservatoriumstudenten en professionals) vond vorig jaar compleet op de laatste dag van het festival plaats. Dat duurde de nodige uren en veroorzaakte nogal wat uitloop, niet in de laatste plaats omdat niet iedereen zich aan de voorgeschreven programmaduur hield. Daarom hadden de organisatoren dit jaar gekozen voor een voorronde-finale systeem en daarbij een diskwalificatieclausule als een gitarist te lang zou doortokkelen. De voorronde had een kort programma (minder dan tien minuten per speler), terwijl de finale de spelers 20 minuten de tijd bood om hun vaardigheid te tonen.

Om te voorkomen dat we net zo'n overdosis aan moderne muziek kregen als vorig jaar, had de organisatie bepaald dat er twee stijlperiodes aan bod moesten komen. Een beslissing die ik van harte toejuich!

De voorrondes werden gehouden in de Orgelzaal van het Artez Conservatorium. Ik had ze graag meegemaakt, maar helaas: ons rooster van de masterclasses liep er dwars overheen. Gelukkig heb ik niet alle gitaristen van dit concours gemist, want vijf finalisten kwamen uit de voorrondes tevoorschijn.

Even Jammen

Na de masterclasses bij Denis Azabagic en Ulrich Steier zaten we met een dilemma: we waren eigenlijk door ons ingestudeerde repertoire heen en we zouden ook nog naar Yves Storms toe.

Tijd voor plan B! Wij hebben een eigen boekwerk met alle stukken die we in tien jaar hebben aangepakt en zijn op het moment met een opfrisronde bezig. Dus hebben we in de kantine van Artez ons een uurtje prima vermaakt met het instuderen van wat Renaissancestukjes (zoals *Drewries' Accordes* en *Watkins Ale*) om in ieder geval bij Yves Storms niet zonder materiaal te zitten.

Masterclass Yves Storms Deel 1

Later in de middag werd het tijd voor de masterclass bij Yves Storms. Voor mij een prettig weerzien gezien de ervaringen van vorig jaar.

Programma's zijn er om uit te lopen en dat gebeurde ook in ons geval: we kregen de gelegenheid om de Yves' stijl van lesgeven als toeschouwers van nabij mee te maken. Er zat een meisje dat *Estudio Scencillo 2* van Leo Brouwer voorspeelde. Nu is dat begrip *Scencillo* (gemakkelijk) vrij relatief, want er blijkt meer in die etudes te zitten dan de titel suggereert.

Ik heb dat dit jaar zelf meegemaakt. Ooit heb ik de eerste zes *Estudios Scencillos* zelf gespeeld, nadat ik een jaar of drie gitaarles had gehad. Ze waren mijn eerste kennismaking met "moderne" klanken op de klassieke gitaar, alhoewel dat specifieke werk van Brouwer in die tijd niet echt meer tot de avant-garde behoorde.

Vorig jaar heb ik ze in het kader van mijn verse gitaarles weer opgepakt, een jaartje of vijf en twintig later dus. Het was een prettig weerzien: ik kon er veel meer mee doen (vooral qua tempo en dynamiek) en zag nu eigenlijk pas hoe goed de etudes technisch in elkaar zitten en hoe muzikaal je ze kunt spelen. Want inderdaad: je kunt er uitvoeringsmuziek van maken, iets waar niet iedere etude geschikt voor is.

De uitdaging van *Estudio Scencillo 2* is het brengen van een serene rust in het spel met een duidelijke dynamiek en een absoluut minimum aan bijgeluiden, want ieder kraakje of piepje verstoort de sfeer.

Yves Storm's lesgeven was een genot om naar te kijken. Hij heeft een natuurlijk overwicht waarin hij aimabel en speels de juiste oplossingen en aanwijzingen aandraagt maar wel heel duidelijk de aandacht weet vast te houden. Lesgeven is voor hem niet alleen presentatie van de stof, maar ook heel duidelijk reageren en inspelen op feedback van de leerling. En daar hoorde het "bij de les houden" duidelijk bij!

In eerste instantie was het meisje behoorlijk zenuwachtig (kan ik me indenken), maar gaandeweg kreeg het stuk na aanwijzingen en correcties van hem meer vorm. Yves nam daarbij alles in ogenschouw: lichaamshouding, aanslag, ontspanning en muzikaliteit: een echt totaalconcept.

Toen waren wij aan de beurt. We hadden echter net *The Flatt Pavin* uitgespeeld toen de beveiligingsbeambte aanklopte om te melden dat het conservatorium om zes uur dicht ging. Dat was even vervelend!

Gelukkig stelde Yves direct voor om de les de volgende morgen af te maken voordat het eigenlijke masterclassprogramma begon. We stemden daarin graag toe!

Gitarobatrix van Klaus Renzel

Net zoals vorig jaar was een van de avondconcerten van het Twents Gitaarfestival gewijd aan de kleinkunst. Dit jaar was het de beurt aan Klaus Rentzel, een komiek op de gitaar. De verwachtingen waren hooggespannen, temeer omdat we niet wisten wat we konden verwachten. Ik had wel het idee dat ik me bij een komisch nummer prettiger zou voelen dan bij de keiharde vocale blues van Andre Manuel vorig jaar.

Lachen is gezond, is de algemene stelling. Ik doe het misschien te weinig. Maar niet op deze avond. Wow, ik kan me de laatste tien jaar geen gelegenheid herinneren dat ik bijna continu(!) in een deuk heb gelegen!

Klaus Rentzel wist het publiek bij binnenkomst te ontwapenen (ik had daar een injectie voor nodig, die hij me prompt middels een gevulde injectiespuit uitreikte) en op razendknappe wijze de lachspieren een heel programma lang te masseren. Een belangrijk instrument daarbij was zijn ongelooflijke mimiek. Wat je normaal slechts met morphing programmatuur op de computer voor elkaar krijgt, voerde hij met zijn uiterst soepele gelaat gewoon uit. Verder bleek zijn kale hoofd een prima plaats voor allerlei sfeer verhogende opplak-attributen, zoals een gootsteenontstopper, een plastic specht en een aantal pijltjes.

Hij vertelde een levensverhaal, hoe hij popster had willen worden en daarom gitaar was gaan studeren. Zijn uitbeelding van het eindexamen van het conservatorium -inclusief het vergeten van de muziek, zodat het papier eraan te pas moest komen- was zo ontzettend komisch herkenbaar! Wat er niet allemaal mis kan gaan met gitaar, gitaarstandaard, muziekstandaard en bankje!

Zijn relaas voerde hem daarna over zee (waar de functie van de injectiespuit bleek, ik moest daar op het juiste moment een walvis mee simuleren) naar een carrière op de Light Guitar (een Yamaha reisgitaar). Hij speelde hierop een paar knappe arrangementen van popsongs (vooral *Time after Time* viel daarbij op) en gebruikte vervolgens een geprepareerde gitaar voor het stuk *Pour Elise* waarbij op onnavolgbare maar steeds dolkomische wijze allerlei klassieke en populaire thema's opdoken.

De liefde kwam aan bod in een romantische flamenco met op het hoofd geplakte klaphandjes die werd opgedragen aan een knappe Dame in het Rood uit het publiek.

Hij kreeg daarbij gezinsuitbreiding in de vorm van een klein gitaartje dat via een keizersneeluijke van de moedergitaar ter wereld kwam.

Uiteraard kreeg het kleine gitaartje last van de puberteit: tijd voor Rock en Roll en Jimi Hendrix!

Ik schiet nog steeds in de lach als ik aan Klaus Rentzel's programma denk! Grote klasse!

Dag Drie

Marcin Dylla

Masterclass Yves Storms Deel 2

Wat vroeger dan de dagen ervoor kwamen we op het festival aan. Na een kopje koffie uit de gokautomaat van de Artez kantine (je weet nooit hoeveel geld je terugkrijgt en of dat überhaupt wel gebeurt) en wat inspelen waren we er klaar voor.

We speelden *The Flatt Pavin* (*Pavan* en *Galliard*) opnieuw. Yves Storms had heel wat aanwijzingen en tips, niet alleen gebaseerd op grondige kennis van de muziek, maar ook op een ruime bekendheid met het tijdsbeeld en de cultuur van de Renaissance.

Hij maakte duidelijk onderscheid tussen wat men tegenwoordig als renaissance speelstijl ziet en de (over)romantische opvatting over Renaissancemuziek uit de vorige eeuw. We moesten onze frasering dus merkbaar uitrekken (een maatje of 8) en de

dynamiek daarop aanpassen. Uiteindelijk kwamen we daarbij uit op een tempo waarop ik nog wel een paar maanden kan oefenen, maar wat wel de natuurlijke flow van het stuk beter laat uitkomen.

Met een goed gevoel, maar wel met de vaststelling dat we met *The Flatt Pavin* nog niet klaar zijn, verlieten we het lokaal. We hadden in ieder geval genoeg aan het repertoire dat we hadden voorbereid.

Ayres en Allemandes

Aan het eind van onze masterclass kwam Elizabeth Day -een van de juryleden van de concoursen- Yves Storms even goedemorgen zeggen. Toen ze van hem hoorde dat we Renaissancemuziek had gespeeld, werd ze helemaal enthousiast.

Aanstekelijk!

Omdat we na Storm's masterclass wat tijd over hadden, besloten we ons in de kantine een beetje met de gitaar te vermaken. We zaten er nog niet lang, of Elizabeth dook op en begon wederom over die prachtige liederen van John Dowland.

"We play some of them!" merkte ik op en stelde Hans voor om wat te spelen. En zo zaten we *Come Again* te spelen terwijl zij meezong:

*"Come again:
Sweet love doth now invite.
Thy graces that refrain,
To do me due delight.
To see, to hear, to touch, to kiss, to die,
With thee again in sweetest sympathy!"*

Een heerlijk warm en spontaan moment!

Daar bleef het niet bij: toen we daarna een *Alman* van Robert Johnson speelde, danste ze elegant en vrolijk de Allemande mee met de juiste passen. Blijkbaar hadden we het tempo wel goed!

Dikke lol! Heel specifiek voor de sfeer van het festival.

Concert Senda

Senda is het fluit-gitaar duo van Martine Bauhuis en Niels Ottink. Uit ervaring weet ik dat gitaar en fluit een mooie combinatie vormen, ook al valt het soms niet mee om als gitarist het krachtige volume van de dwarsfluit bij te benen.

Senda startte met *Entr'acte* van Jaques Ibert, een klassieker voor deze combinatie. Voor mij een stukje jeugdsentiment waarin Els Grotendorst (een jeugdverliefdheid van me) op een klassieke avond van scholengemeenschap Sweelinck in Amsterdam de hoofdrol speelde, daarbij helaas niet begeleid door mijzelf, want ik had net de eerste

schuchtere stappen op weg naar gitaarspel gezet. Het stuk is een mooie mix van langzame en snelle passages met een duidelijk Spaanse stijl.

Niels Ottink studeert compositie, en dat was te merken ook: Senda kwam met zijn composities *Shades of Grey* en *1 & 2*. Ik vond ze mooi klinken.

Het stuk *Histoire du Tango (Bordel 1900, Cafe 1930, Nightclub 1960, Concert d'aujourd'hui)* van Astor Piazzola is een behoorlijke uitdaging voor zowel fluitiste als gitarist. Ik heb zelf iets met dat stuk en Senda bracht het met overtuiging, dus dat werd puur genieten!

Serenata al Alba del Dia van Joaquin Rodrigo was nieuw voor me, een tweedelig stuk bestaande uit een *Andante* en een *Allegro* ter afsluiting. De bekende dissonanten van Rodrigo waren er wel, maar wat meer verstopt in mooie melodieën.

Martine Bauhuis bracht een stuk voor fluitsolo -*Honami* van Wil Offermans- een stuk in de Japanse sfeer dat het wuiven van de rijstplanten in de wind verklankte. Een meditatief stuk met iets van die Japanse kunst van een enkele penseelstreek die de hele berg Fuji omvat.

Kortom: een fijn duo om naar te luisteren!

Concours Categorie 1

Hierbij moet ik een tekortkoming van mijzelf toegeven: ik zat op het terras met Hans en Jolanda, we dronken wat, we kletsten wat en daar ging de tijd. Ik heb het hele concours gemist.

Sorry! Volgend jaar zal ik beter opletten.

Concours Categorie 2

Na het concours van de (zeer) jonge spelers was het de beurt aan de amateurs van 16 jaar en ouder. Vijf moedige spelers beklommen het podium.

Joost speelde eerst *Etude Nr. 9* uit Carcassi's Op. 60, een gemengd arpeggio/tremolo etude. Een leuk stuk, dat ik laatst -vijfentwintig jaar nadat ik het voor het eerst speelde- weer eens lekker in de verf heb gezet. Daarna kwam hij in de preludesfeer, eerst de *Preludio Saudade* uit *La Catedral* van Augustin Barrios en daarna de bekende *Prelude in D klein* van Johann Sebastian Bach.

Ymke kwam op het toneel met *Bebita* van Julio Sagreras die naast zijn methode tal van speelstukken heeft gecomponeerd. Het is een langzame wals met vrolijke tussenstukjes. Alhoewel: alleen tussenstukjes? Het laatste tussenstukje kwam voor mij wel wat plotseling... DC-tje vergeten, misschien? Na Sagreras speelde ze een arrangement van het Catalaanse volksliedje *El Testament de Amelia*, dat ook bewerkt is door componisten als Llobet en Mompou. De flageolettenvariatie van de melodie kwam er goed uit.

Het tempo van *El Testament* is -gezien het achtergrondverhaal van het liedje- een discussiepunt. Wie was nou die Amelia? Geruchten vertellen dat het een bijna onbekende Spaanse prinses was. Veel heeft ze blijkbaar niet nagelaten, anders was het lied vast veel vrolijker geweest.

Ben speelde onder meer *Espanoleta* van Gaspar Sanz.

Henk was de nestor van het gezelschap. Hij speelde twee delen uit een zelf gecomponeerde suite, de *Prelude* en de *Finale*. De *Prelude* droeg een sterk Bachiaans karakter, dus we hadden -in navolging van Villa-Lobos- met een echte *Bachianas Tubantianos* te maken! De *Finale* had door de flamenco beïnvloede virtuoze passages.

Ellis speelde als laatste. Zij begon met een krachtig en lyrisch uitgevoerde *Preludio Saudade* uit *La Catedral* van Augustin Barrios. Als tweede stuk speelde ze de mazurka *Marieta* van Francisco Tarrega, een mooi stuk in romantische stijl met virtuoze versieringen en mooi kabbelende triolen. Ze sloot af met een *Valse Venezolano* van Antonio Lauro, het meest virtuoze stuk van het concours, en ze deed dat met vaart en durf.

Impasse

De concoursen van de eerste en tweede categorie waren vrij snel afgelopen, dus bleef er heel wat ruimte tot het volgende concert. Meer dan drie uur op het terras zitten was wat te veel van het goede, dus ben ik thuis in Hengelo wat gaan eten.

Concert Marcin Dylla

Het avondconcert begon met de prijsuitreiking van het Categorie 2 concours. Ymke werd winnares, Ellis werd tweede en Joost bezette de derde plaats. Ze kregen allemaal een mooi muzikaal mandje met nuttige gitaarartikelen.

Toen startte het zware werk: Ik herinnerde me Marcin Dylla nog goed van het concert van vorig jaar, en zeker de wijze waarop hij zijn grote hartstocht -de moderne muziek- op het toneel bracht.

Hij begon in klassieke stijl met een werk van Franz Werthmüller, een tijdgenoot van Beethoven en Haydn. Werthmüller schreef voor piano, en ook voor gitaar, met name de *Sonate in A Op. 17*, die Dylla nu speelde.

Het was een heel merkwaardig stuk: de snelle delen leken meer voor piano dan voor gitaar te zijn geschreven. Dylla speelde ze virtuoos, knap en melodius, met een ware minachting voor de technische complexiteit, hij stond daar ver boven. Het "langzame" middendeel vormde een complex weefwerk van stemmen, waarvan het leek alsof er drie gitaristen zaten te spelen. Persoonlijk vond ik dat het beste deel van het stuk.

Daarna speelde Dylla een werk van Nicholas Maw, *Music of Memory* genaamd. Met dit stuk raakte ik compleet het contact met de muziek kwijt. Ik vond het helemaal niets.

De naam *Music of Memory* klopte helemaal, het stuk was voor mij net een spelletje Memory: kaartje pakken, kijken en weer omdraaien, ander kaartje pakken en kijken... grrr... niet gelijk! Volgend kaartje... En zo maar door. Zelfs al had ik *alle* kaartjes gehad: ik kon geen enkel kaartje vinden.

Dylla speelde het technisch begaafd, virtuoos, accuraat en gepassioneerd. Maar de muziek, de compositie raakte me niet, het ging zelfs compleet langs me heen. Dat was zo'n dubbel gevoel, je wilt best genieten, maar het lukt gewoon niet.

Ik was bijna blij met de pauze! Ik hoorde mensen enthousiast vertellen over hoe mooi ze het hadden gevonden, maar ik kon dat gevoel over Maw's muziek niet delen. Voor mij leek het allemaal meer technologie dan muziek. Dat gevoel van vervreemding liet me bij de rest van Dylla's concert niet meer los.

Na de pauze begon hij met iets bekends: *Sevillana* van Joaquin Turina. Voor mij een verademing na Maw's stuk.

De *Variations on a Theme by Scriabin* van Alexander Tansman was ook een modern stuk, maar dat trof mij weer wel. Er is dus nog hoop voor een amateur-luisteraar zoals ik!

De bijna beruchte *Sonate Op. 47* van Ginastera sloot het programma af. Dylla speelde het als vanouds op een ontzettend hoog niveau, maar ik blijf op gespannen voet staan met het stuk. Een troost had ik wel, ik herkende ook in dit stuk de typische harmonieën van Ginastera waarmee ik als tiener in het nummer *Toccata* van Emerson, Lake and Palmer al uitgebreid had kennisgemaakt. Werd het toch nog een stukje vaag jeugdsentiment.

Dylla had nog een mooie toegift voor ons, een heerlijk romantisch stukje van Johann Kaspar Mertz. "Wel een beetje kwijlmuziek" hoorde ik opmerken. Nou, niet voor mij, ik kon heerlijk even lekker ademen!

Dag Vier

Denis Azabagic

Concert Yves Storms en Judith Ermert

De vierde dag van het Twents Gitaarfestival begon op een mooie tijd, namelijk half een, dus ik had alle tijd voor een uitgebreid zondagmorgenontbijt.

Vandaag stond een bijzonder duo op het programma: Yves Storms op gitaar en Judith Ermert op cello. Een samenspel van getokkelde en gestreken snaren!

Ze begonnen met lichtvoetige Renaissancemuziek: *Tres Ricercadas* van Diego Ortiz. Deze componist wist hoe hij het hof kon vermaken, zowel in Napels als aan het Madrileense hof van Philips II in Madrid, de laatstgenoemde een man die in onze vaderlandse geschiedenis een iets mindere reputatie heeft. De beide musici brachten de stukken vrolijk en dansant.

Antonin Kraft, een tijdgenoot van Haydn, die zelf als musicus in dienst van dezelfde familie Esterhazy is geweest, tekende voor het tweede stuk, een *Divertimento*. De naam klopte, het was een mooi gespeeld stukje klassieke ontspanning voor de luisteraar met een mooi samenspel tussen cello en gitaar.

Na het *Divertimento* nam Yves Storms een moment de solo rol op zich met *Valsa Choro* uit de *Suite Populaire Bresilienne* en *Choros No. 1* van Heitor Villa-Lobos. Het was een prettig wederhoren van stukken die je de laatste tijd nauwelijks meer op programma's aantreft, maar die in mijn "jonge gitaarjaren" ontzettend populair waren.

Daarna kwam wat mij betreft de emotie in de muziek tot uiting met *Bachianas Brasileiras No. 5* van Villa-Lobos en *Suite Populares Espanolas* van Manuel de Falla.

De *Bachianas No. 5* was oorspronkelijk gecomponeerd voor minimaal 8 cello's en sopraan, op de tekst van een tweetal gedichten. In dit geval zong de cello van Judith Ermert de melodie en nam Yves Storms het aandeel van de cello's voor zijn rekening.

Wat zal ik zeggen als woorden te kort schieten? De emotie zit in de compositie, de emotie zat op dat moment in de musici: genoeg om me de tranen over de wangen te laten biggelen. Misschien klinkt dit wat banaal: maar sommige muziek heeft die kracht om te ontroeren en te bewegen. En dat is maar goed ook! Want wat is een muze die geen gevoelige snaar kan raken?

De *Suite Populares Espanolas* is een set van 7 Spaanse volksliederen voor piano en zangstem, waarvan Storms en Ermert er zes speelden, en wel *El pano moruno*, *Cancion*, *Nana*, *Jota*, *Asturiana* en *Polo*. Yves Storms leidde alle liedjes kort in. Omdat ik graag wat achtergrondinformatie bij de muziek heb, vind ik het persoonlijk erg prettig dat hij dat deed.

De Falla's muziek is prachtig, emotioneel en krachtig. Ook hier vlogen de emoties me soms naar de keel, met name bij *Asturiana* en *Nana*. Eigenlijk is het toch heerlijk dat muziek je zo mee kan voeren!

Het laatste stuk op het programma werd een verrassing voor mij: *Sonate* van Radames Gnatalli. Ik kende Gnatalli van vertolkingen van de gebroeders Assad, maar dit stuk was helemaal nieuw voor me. Mooi was het! Gnatalli weet een heerlijke muzikale mix te maken van de Braziliaanse straatmuziek en de ingewikkelde klassieke structuren. En de beide musici brachten die swing en de sfeer perfect over.

Als toegift kregen we een *Encore* in de letterlijke zin van het woord: *Nana* van De Falla kwam nogmaals voor het voetlicht. Wat een melodie... daar ging ik weer. *Flow my Tears* zou John Dowland minzaam opmerken.

Een extra opmerking wil ik nog maken: dit concert was niet alleen een lust voor het oor, maar ook voor het oog. Yves Storms en Judith Ermert toonden in hun communicatie in de muziek regelmatig speelvreugde en intense betrokkenheid, van een knipoog bij wijze van kwinkslag tot een soms diep trieste uitdrukking, waarmee vooral Judith Ermert uitdrukking gaf aan wat ze speelde. Dat aspect van het zien sloot perfect aan op wat ik van hun hoorde.

Een magnifiek concert, dat vond ik!

Concours Categorie 3

Dit was de grote dag voor de finalisten van het studenten/prof concours. Iedereen kreeg twintig minuten om werken uit twee stijlperiodes uit te voeren.

Antoon Vanderborgt kwan het eerste op. Hij gaf het publiek direct de gelegenheid tot het testen van hun intelligentie met een aardig spelletje "Raad deze Melodie", omdat hij zonder verdere aankondiging ging zitten en direct begon.

Zijn eerste stuk was *Cancion y Dansa* van Ruiz Pipo, dat was gelukkig niet moeilijk te raden. Zijn interpretatie van de *Cancion* was heerlijk helder. De *Dansa* daarna was virtuoos gespeeld, alleen vond ik het jammer dat de middenstem niet wat meer aandacht kreeg.

Zijn laatste stuk was heel wat moeilijker te raden. Het was Leo Brouwer, dat kon je aan het materiaal wel horen. Maar wat? Later hoorde ik de *Sonate* noemen.

In dit stuk toonde Vanderborgt zijn kwaliteiten. De afwisseling tussen scherpe onrust en serene rust in het eerste deel was grote klasse. Voor het tweede deel moest hij omstemmen. Persoonlijk vind ik dat geen gebaar van service van de componist, want je weet toch dat zo'n snaar niet direct tot rust komt. Maar wat er toen volgde was prachtig meditatief en voorzien van een geweldige ademhaling. Het laatste deel vereiste terugstemmen als inleiding tot een virtuoze finale, maar wel met een zalig rustpunt in het midden. Een mooi stuk muziek en heel goed gespeeld.

De tweede finalist -Mislav Rezic- liet ons niet in het ongewisse en kondigde monter aan wat hij ging brengen.

Zijn eerste stuk was een *Etude* van Heitor Villa-Lobos, ik dacht te horen nummer 12. De lange noten in het begin gingen over in een prachtige textuur in het tremolo-gedeelte aan het slot. Toch had ik een beetje dubbel gevoel: qua muziek leek me deze etude wat minder geschikt om een publiek te vermaken. Maar het was wel een interessant stuk.

Sonata Op. 47 van -raad eens?- was zijn volgende stuk. Dit was de derde keer dat ik dit weekend het stuk op de planken hoorde brengen. Na de uitvoeringen van Bresek en Dylla bleek het voor Rezic ondoenlijk om hun spel te overtreffen. Het was wel grappig om vast te stellen dat uiteindelijk de Scharpach gitaar van Dylla het beste op dit stuk klonk.

Als laatste voor de pauze betrad Jozef Vorhar het toneel. Hij begon met een stuk van Mauro Giuliani, waarvan ik de naam net niet kon verstaan. Het was wel een van de langere stukken met veel virtuositeit. Hoe hou je in zo'n geval de loopjes helder zonder in de brij te zakken? Dat is bij deze muziek de grote uitdaging. Vorhar slaagde niet helemaal, maar wist in ieder geval de opera-sfeer van dit stuk goed neer te zetten.

Zijn tweede stuk was *Decameron Negro* van Leo Brouwer. Ik kende het stuk niet compleet, dus raakte ik een beetje verdwaald op de overgangen tussen de delen. Het was jammer dat Vorhar zich wat meer haastte dan Vanderborgt, waardoor de rust er hier en daar uit ging.

In de pauze kon het grote speculeren beginnen. Daar waren de mensen zo druk mee dat het vervolg van het concours met luider stem aangekondigd moest worden alvorens het publiek weer aarzelend binnen kwam druppelen.

Tomislav Vuksic kwam na de pauze het toneel op. Hij had de pech dat nog niet iedereen in de zaal zat, waardoor er met de verlichting geknutseld werd. Jammer genoeg was dat storend voor hem.

Hij begon met een grote uitdaging: *Chaconne in D* van Johann Sebastian Bach. Het is een hele prestatie om die complexe dans van variaties en meerstemmigheid helder en muzikaal uit te voeren. Hij slaagde er voor het overgrote deel in, maar net niet helemaal. Normaal krijg ik bij bepaalde passages in het langzame deel middenin kippenvel, maar dat bleef nu uit. Of zou het te warm zijn geweest in de zaal?

Fandango van Joaquin Rodrigo was Vuksic's tweede stuk. Fantastisch gespeeld met kleur en contrasten! Ritmisch, gedreven en gepassioneerd, en met de juiste instelling.

Toen was het de beurt aan Elodie Bounyin, de laatste kandidaat. Zij startte haar programma met twee delen uit Niccolò Paganini's *Sonate in A (Allegro en Romanza)*. Deze sonate geldt als een van de moeilijkste stukken uit de gitaarliteratuur, ook omdat Paganini's lichaamsbouw strekken mogelijk maakte met de linkerhand, waarvoor je als normaal gebouwd mens jaren gitaarsportschool nodig hebt om te oefenen. Paganini werd wat dat betreft niet voor niets *Il Diavolo* genoemd.

Vandaag had Bounyin blijkbaar een beetje ruzie met Paganini en zijn flitsende loopjes, zijn strekken en zijn sprongen van onder naar boven aan de hals en weer terug. Het *Allegro* verliep hierdoor iets minder vrolijk dan de titel van het deel suggereert. In de *Romanza* was er wat meer gelegenheid om aan Paganini's technische eisen tegemoet te komen, dus kreeg zij de tijd om haar eigen klank te laten horen. En daar zat een belofte in van iets heel moois.

Haar tweede stuk was ook een onbekende voor mij: *Hika* van Leo Brouwer. Een van zijn moderne stukken waarin Bounyin de harde virtuositeit en de warme klanken van rust goed wist over te brengen, maar ook heel soms leed onder de technische eisen van het stuk. Desondanks ook hier weer die belofte...

Maar helaas, echt gelukkig zag ze er niet uit toen ze het applaus in ontvangst nam...

Uitslag Concours Categorie 3

Voordat Denis Azabagic met zijn concert zou beginnen, was het tijd voor de uitslag van het concours in de hoogste categorie: de studenten en professionals.

Uiteraard waren we van tevoren al druk aan het speculeren. Het werd nog geen voetbalpool, maar wedden om drankjes was hier en daar al hoorbaar. Een beetje gokken is mensen eigen!

Persoonlijk tipte ik nummer 1 (Antoon Vanderborgt) en nummer 4 (Tomislav Vuksic) als kansrijk. Wat nummer één betreft kreeg ik gelijk, met nummer vier zat ik er dus een plaatsje naast.

Ik kan het niet laten om een beetje te filosoferen over zo'n ranglijst en hoe je ertoe zou kunnen komen. Het lijkt me een hele toer voor een jury om een goed gefundeerde beslissing te nemen. Waar let je op als je beoordele naar iemand luistert? Hoe verwerk je je eigen muzikale voorkeur daarin? Of beoordeel je niet zozeer, maar laat je het stuk tot je komen en noem je de kwaliteiten die je opgevallen zijn en de aspecten die je gemist hebt om vervolgens in conclaaf tot een eindoordeel te komen?

In mijn professionele wereld -ik ben zelf technicus- is een oordeel relatief eenvoudig: het werkt (da's goed), het werkt volgens specificaties (da's prima als je niet teveel geld hebt uitgegeven), het haalt de specificatie niet (dat is minder, hoe praat je dat goed bij een klant?) of het werkt helemaal niet (zwaar kl*te, terug naar de tekentafel!).

Dus als je -als technicus denkend- een foutje hoort spelen is het oordeel al snel "Voldoet niet aan Specificaties" met als specificatie: "Op dit niveau hoor je foutloos te spelen." Simpel, toch?

Maarr... muziek maken is geen techniek (gelukkig maar): ik zou het op mijn technische criteria als jurylid bepaald slecht doen.

De techniek van de speler en de techniek van het instrument staan in dienst van de muziek, maar zijn bepaald geen doel op zich. Er komen criteria bij, die nauwelijks te specificeren zijn, die je bijvoorbeeld alleen voelt als de muzikale chemie die ontstaat door de (emotionele) overdracht tussen componist, speler/interpretator en luisteraar.

Als iemand voor een luisteraar een kort moment duidelijk hoorbaar uitglijdt in zijn of haar interpretatie, hoeft dat niet per definitie een fatale fout te zijn die je naar de laatste plaats van de ranglijst laat duikelen. Want wat vindt er plaats tussen die incidenten? Wellicht prachtige muziek met de belofte van een schitterend juweel als de speler of speelster op zijn of haar weg met de gitaar vooruit gaat?

;-) Dat klinkt misschien wat ouderlijk, maar dat moet je een begin vijftiger maar vergeven!

De jury heeft -denk ik- een hele klus gehad aan de beoordeling, de prijsverdeling wees daarop: twee derde prijzen, twee tweede prijzen en één eerste prijs. Ik heb daarbij absoluut de indruk, dat ze niet alleen de pure techniek hebben getoetst, maar ook oog hebben gehad voor die belofte van de juwelen van de toekomst.

Concert Denis Azabagic

Denis Azabagic bracht het laatste concert van het Twents Gitaarfestival in een goed gevuld Theater Concordia, niet alleen de festivaldeelnemers, maar ook andere belangstellenden wisten de weg te vinden.

Ik "kende" Denis Azabagic van plaatopnamen, Naxos brengt bijvoorbeeld een mooi uitgevoerde verzameling van zijn interpretaties uit, maar ergens had ik het gevoel dat ik hem eerder op een concertpodium gehoord had. Ik kon het echter niet plaatsen.

Azabagic ontpopte zich als een rasechte entertainer, hij had een verhaal bij de muziek (wat ik persoonlijk erg prettig vind) en uitte terecht zijn waardering voor de organisatoren van het festival. Met een behoorlijke dosis humor verklaarde hij zijn enthousiasme: hij wilde best nog een keer uitgenodigd worden.

Azabagic startte met een perfect uitgevoerde *Invocacion y Danza* van Rodrigo. De aanwijzingen die hij in zijn masterclass gaf aan de student die hetzelfde stuk speelde, voerde hij allemaal uit, en nog meer! Grootse muziek, die *Invocacion* met drama en de parmantige bijna triomfantelijke *Danza*.

De vijf *Preludes* van Villa-Lobos vormden het tweede programmadeel. Voor mij een weerzien met oude vrienden, die je tegenwoordig niet zo veel meer tegenkomt op plaat en podium. Hoe veel klassieke gitaristen (prof en amateur) hebben zich niet gebogen over die preludes in een groot-formaat en zeer prijzige Max Eschig uitgave?

Azabagic zette een heel eigen interpretatie neer, zowel qua dynamiek als tempi, en ik geef volmondig toe, dat ik de frisse aanpak waardeer. Hierin kun je zien dat iedere generatie de "oude" muziek met eigen opvattingen kan vernieuwen.

De preludes zijn allemaal opgedragen aan een bepaald aspect van de Braziliaanse samenleving en danken daar hun karakter aan. Ik kon bijzonder genieten van de prelude aan de Braziliaanse Indiaan, -nummer vier geloof ik- met die serene melodie in boventonen.

Francisco Tarrega sloot het programma af met zijn variaties op *Carnaval de Venezia*, bij ons bekend als het padvindiersliedje *Mijn Hoed, die heeft drie Deuken*. Het is een uitdagend stuk, vol van virtuositeit en humor. Geheel in de gewoonte van Tarrega's tijd begint het stuk met een lange inleiding waarin zowel drama als lyriek een plaatsje krijgen. Dan komt het thema met de meest ingenieuze en soms grappige variaties. Azabagic bracht het stuk met vaart en een helderheid die op de negentiende eeuwse gitaren uit Tarrega's tijd vast niet mogelijk was geweest. Heerlijk om naar te luisteren.

Na de pauze was het de beurt aan Vicente Ascencio met zijn *Collectici Intimi*. Ascencio was een streekgenoot van Tarrega, ze komen beiden uit de regio van Valencia in Spanje. Azabagic merkte gevat op dat hij uitgebreid kennis had gemaakt met de muziek uit die streek, omdat zijn vrouw uit Valencia komt. ;-) Ik kan me indenken dat je in zo'n geval ook liefde voor die muziek opvat!

En dat blijkt dubbel, want hij en zijn vrouw vormen het Cavatina Duo voor fluit en gitaar. Ze hebben een homepage (<http://www.cavatinduo.com>), dus ga er eens kijken!

Als je naar Ascencio's jaartallen kijkt (hij is inmiddels overleden), is het een verrassing wat je kunt verwachten. Wordt het modern, (neo)-klassiek of een tussenvorm? De (titel van het stuk) waren een aantal sfeerimpressies die aan een bepaald gevoel gekoppeld waren, zoals sereniteit, vreugde, kalmte en haast. De stukken bevielen me bijzonder en dat kwam niet in de laatste plaats door de manier waarop Azabagic ze speelde, hij is een meester in het verklanken van de stemmingen in de muziek.

Het laatste programmaonderdeel bestond uit een drietal *Cafe Pieces* van de Joegoslavische componist Vojislav Ivanovic, een van de leermeesters van Azabagic. Hij speelde ze in een andere volgorde dan in het oorspronkelijke werk was aangegeven, maar deze opzet bleek perfect om een kleine suite van de drie stukken te maken. Ik had deze muziek nog nooit gehoord, maar ook nu werd ik aangenaam verrast. Zo goed gecomponeerd en zo duidelijk en kleurrijk gebracht door Azabagic! In het "middendeel" van de set -*Nostalgia* getiteld- liet Azabagic duidelijk horen dat hij een perfecte tremolotechniek heeft. Dat ademen in dat stuk, dat vond ik geweldig.

Een staande ovatie was de terechte reactie van het publiek op Azabagic's spel. En de waardering bleek wederzijds, want we kregen twee toegiften.

De eerste toegift was een modern stuk -*Whirler of the Dance* van Carlos Rafael Rivera uit Los Angeles- dat me sterk deed denken aan de Moog sequences van groepen als Tangerine Dream. Virtuoso en precies met een spectaculaire afwisseling tussen pizzicato en gewone toonvorming.

De laatste toegift was *Limosna por el Amor de Dios* van Barrios, dat bewogen tremolostuk waarmee Barrios aan het einde van zijn leven de genade van God lijkt af te smeken. Wel, iemand die zulke mooie muziek maakt lijkt mij dat zonder meer te verdienen.

Ook hier een prachtige demonstratie van Azabagic's tremolospel: van zijn techniek die volledig in dienst staat van de muziek. Toen ik dat hoorde, viel bij mij een kwartje waar ik het hele festival al naar aan het zoeken was geweest. Navragen bij Frank Meijer -ooit medeorganisator van de Segovia festivals-, die op die avond ook aanwezig was, bevestigde mijn vermoeden.

Denis Azabagic was ooit te gast bij het laatste Segovia Festival, begin negentiger jaren in de Waterstaatskerk in Hengelo. Uiteraard was hij toen veel jonger, volgens mij nog niet afgestudeerd en aan het prille begin van zijn loopbaan als klassiek topgitarist. Hij had Joegoslavië verlaten vanwege de oorlog in Bosnië en maakte zijn studie af op het Rotterdams Conservatorium.

Hij kwam toentertijd strak in het pak heel behoedzaam op, bescheiden en haast schuchter, met een gitaar waarop met een lucifershoutje een hoge fret was geplakt om die ultra hoge noot -die in sommige Barrios stukken voorkomt- te kunnen pakken.

Die bescheidenheid verdween totaal toen hij een paar stukken van Barrios begon te spelen, onder meer ook *Limosna por el Amor de Dios*. We waren toen compleet verrast. Die verrassing is nu wellicht nog groter: wat een groei, wat een prachtgitarist is hij in al die jaren geworden! Ongelooflijk! Geweldig dat hij op het Twents Gitaarfestival heeft gedoceerd en gespeeld!

Tenslotte..

Na deze vier dagen gitaar was het weer knap wennen aan het gewone leven. Ik had me daar toch een Blue Monday, mijn handen stonden helemaal naar akkoorden en loopjes, zodat mijn toetsenbord wat minder aandacht kreeg.

Gelukkig komt er volgend jaar een nieuwe editie van het Twents Gitaarfestival.

Goed gewerkt, Bobby, Niels, Jaap, Paul en alle medewerkers en vrijwilligers!